

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/110/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317205065
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8317205065.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. 2, XXX XX A., právne zastúpenému Mgr. Michalom Gargulákom, advokátom so sídlom Kpt. Nálepku 8, 071 01 Michalovce, v konaní o zaplatenie 878,39 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 15Csp/106/2017-173 zo dňa 14.06.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
II. Súd **p r i z n á v a** žalovanému náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že dňa 25.09.2012 došlo k uzavretiu zmluvy o úvere medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštová banka, a.s. a žalovaným. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného dňa 17.03.2014 na splatenie dlžnej časti úveru. V nej uviedol, že ku dňu 17.03.2014 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 175,96 eura, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 140,- eur, poplatkov 35,96 eura a poistné 0,- eur. Nakoľko žalovaný dlžnú sumu v tejto lehote neuhradil, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému listom predčasné splatenie dlžnej časti úveru výzvou zo dňa 04.04.2014, v ktorej bolo uvedené, že v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy ho vyzval na úhradu dlhu. Nakoľko sa pohľadávka stala splatnou v celom rozsahu dňa 04.04.2014, prvým dňom, kedy mohol veriteľ prvýkrát uplatniť svoju pohľadávku na súde v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka je 05.04.2014, týmto dňom začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 05.04.2017.

Uzavrel, že keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 18.04.2017, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, je nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy v celom rozsahu premlčaný. Na základe premlčaného nároku žalobcu súd žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto rozsudku odvolanie žalobca. Namietal, že nesúhlasí s uvedeným výkladom súdu ohľadom začatia plynutia premlčacej doby. Zosplatenie úveru vo svojej

podstate znamená zmenu termínu splatnosti všetkých nesplatených splátok, na ktoré má veriteľ nárok. V uvedenom prípade teda nejde o odstúpenie od zmluvy, nakoľko zmluva ostáva i naďalej v platnosti, avšak v dôsledku využitia veriteľovho práva dôjde k zmene termínu splatnosti splátok úveru, a to všetkých tých, ktoré ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti neboli uhradené, či už minulých, alebo budúcich. Z dikcie ustanovenia § 565 je zrejmé, že v danom prípade zo strany žalobcu nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, ale k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, čo vo svojej podstate predstavuje stratu výhody splátok pre dlžníka, nie však zánik, resp. zrušenie samotnej zmluvy.

Mal za to, že v danom prípade nedošlo k zániku zmluvy odstúpením, naopak, zmluva je naďalej platná a účinná avšak žalovaný svojím konaním, resp. nekonaním stratil výhodu splátok, na základe čoho si žalobca uplatňuje svoje práva na súde. Navyše, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčí celý úverový vzťah naraz, tzn. v jednotnej premlčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Dal do pozornosti skutočnosť, že premlčacia doba nezačala plynúť dňa 05.04.2014, ale až dňa 21.04.2014. Predčasná splatnosť úveru síce nastala dňa 04.04.2014, avšak, žalovaný si predmetnú výzvu na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom, podľa doručky potvrdzujúcej prevzatie výzvy, prevzal až dňa 10.04.2014. V samotnej výzve na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom je žalovanému daná paričná lehota na plnenie, a to 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia uvedenej výzvy. Lehota na plnenie žalobcovi zo strany žalovaného uplynula dňa 20.04.2014. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súde až dňa 21.04.2014, teda deň nasledujúci po dni márneho uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie. Nárok žalobcu tak nemohol byť premlčaný, nakoľko k jeho premlčaniu by došlo až dňa 22.04.2017, t.j. po 3 rokoch odo dňa, kedy si žalobca mohol prvýkrát uplatniť svoj nárok voči žalovanému na súde.

Dal do pozornosti skutočnosť, že žalovaný doposiaľ nevrátil ani len istinu poskytnutého úveru, pričom mal za to, že ak by bol býval uplatnil svoj nárok na súde v dodatočnej lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy na splatenie úveru s príslušenstvom, túto by mohol súd považovať za žalobu, ktorá bola podaná predčasne.

Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a správny, vychádzajúci z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, ktorý bol následne súdom prvej inštancie správne právne posúdený. Zároveň súhlasí s tvrdením žalobcu obsiahnutým v jeho odvolaní zo dňa 17.07.2019, kde žalobca konštatuje, že predčasná splatnosť predmetného úveru nastala dňa 04.04.2014.

Poukázal na to, že podľa jeho názoru dochádza na strane žalobcu k mylnému zamieňaniu, resp. nerozlišovaniu právneho inštitútu splatnosti pohľadávky s dobrovoľným poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie záväzku a ich právne následky. Keďže právny predchodca žalobcu pristúpil k jednostrannému vyhláseniu predčasnej splatnosti už ku dňu 04.04.2014, deň, kedy mohol právny predchodca žalobcu vykonať svoje právo uplatniť pohľadávku po prvý raz pripadol na deň 05.04.2014, a teda všeobecná trojročná premlčacia lehota ustanovená ust. § 101 Občianskeho zákonníka márne uplynula dňa 05.04.2017.

Mal za to, že nárok žalobcu predstavuje nárok premlčaný s tým, že žalovaný sa platne dovolal premlčania predmetnej pohľadávky žalobcu, z ktorého dôvodu túto pohľadávku nie je možné priznať.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

6. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že predmetný spor vznikol zo zmluvy o úvere uzavretej medzi dodávateľom (právnym predchodcom žalobcu - Poštová banka, a.s.) a žalovaným ako spotrebiteľom. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 04.04.2014 vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy s tým, že sa jeho úverová pohľadávka stala k 04.04.2014 predčasne splatnou v celom rozsahu.

7. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

8. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

9. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

10. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh.

11. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

12. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

13. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre splátky, ktoré majú byť splatné v budúcnosti, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

14. Ak teda veriteľ právo na zosplatnenie v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich až do ich zaplatenia; ak účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

15. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

16. Zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

17. Výzvou zo dňa 04.04.2014 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, pričom uviedol, že nakoľko svojim konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia predmetnej zmluvy a obchodných podmienok, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, stáva sa jeho úverová pohľadávka k 04.04.2014 predčasne splatná v celom rozsahu.

18. Odvolací súd považuje za nepochybné, že dňa 23.9.2013 žalovaný uhradil poslednú splátku pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu, ako to vyplýva z predloženého aktuálneho stavu úveru ku dňu 01.03.2017.

19. V predmetnom prípade je teda zrejmé, že premlčacia doba začala s ohľadom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. od 04.04.2014. Ako bolo už vyššie uvedené a ako vyplýva aj z obsahu spisu, dlžnou splátkou pre ktorú nastalo zosplatenie je však už splátka splatná za 10/2013 (konkrétne splatná dňa 14.10.2013), teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia lehota v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, čiže od nezaplatenia splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

20. Vo vzťahu k vyššie uvedenému teda možno konštatovať, že premlčacia doba v predmetnom prípade začala plynúť odo dňa neuhradenia prvej omeškanej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu, t.j. odo dňa 14.10.2013 a uplynula dňa 14.10.2016. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 14.08.2017, teda desať mesiacov po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu žalobcu zamietol.

21. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, odvolací súd mu preto voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Ich kvantifikáciu zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.